

**Redovisning:
LFM30 Resultatkonferens 2021**

Arbetsgrupp (AG3) Design, Process, Klimatberäkning
Andreas Holmgren, Gruppledare, Byggnadsfirman Otto Magnusson

2021-11-06

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Generellt om LFM30 och detta dokument	2
LFM30:s Klimatlöfte.....	5
VEM REDOVISAR	7
LFM30:s Metod för Klimatbudget steg 1–5	8
Krav: Att redovisa sitt klimatlöfte.....	9
Krav: Projektnivå 2021 för 2020.....	11
Krav: Företagsnivå 2021 för 2020	12
Resultat: Företagsnivå 2021 för 2020	17
Sammanfattning, återkoppling och bedömning	27
Bilaga 1: Översikt över anslutnas planerade åtgärder 2020 till 2025.....	31
Bilaga 2: Anteckningar Rundbordssamtal Återkoppling av redovisning av klimatlöftet	35

GENERELLT OM LFM30 OCH DETTA DOKUMENT

Introduktion och översikt

LFM30 (Lokal färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö 2030) är ett lokalt initiativ för att skapa en geografisk spelplan för att påskynda bygg- och anläggningssektorns klimatomställning och genomförande av Agenda 2030. Då initiativet samlar över 170 anslutna byggaktörer, varav flera är verksamma i hela Sverige, har initiativet också nationell bäring. Klimatlöftet att bygga och förvalta klimatneutralt till 2030 och klimatpositivt till 2035, berör både anläggning och byggnader, nytt och befintligt, på både projekt- och företagsnivå.

Branschens olika färdplaner för en klimatneutral, hållbar och konkurrenskraftig bygg- och anläggningssektor, har olika syften och målsättningar. Alla har viktiga funktioner som kompletterar varandra, alla behövs på vägen, och alla är beroende av varandra för en gemensam framgång.

Initiativet inleddes hösten 2018, och involverade 100 byggaktörer i framtagandet av dess huvudmål, strategier och delmål inför lanseringen i maj 2019. LFM30:s ambition är att driva på utvecklingen, ligga steget före och visa vägen för andra. Sedan starten har LFM30 samverkat med den nationella färdplanen, som togs fram 2018 inom ramen för Fossilfritt Sverige och har målet att alla ska uppnå klimatneutralitet senast 2045.

LFM30 har sedan start också arbetat aktivt för samverkan med 15-20 andra lokala/regionala initiativ runt om i Sverige. Dessa har olika starkt fokus på CO2e-frågan och är mer eller mindre fast organiserade samverkansplattformar. LFM30 har exempelvis initierat två olika innovationsansökningar om medel för en nationell samverkansnod i syfte att påverka nationellt. Dessa är en Train-the trainer i metod klimatberäkning och förankring av lokalt framtagna goda exempel. Tillsammans blir vi starkare. Vi vill ej uppfinna hjulet och vi behöver lära av och lyfta upp varandra. Vi som går steget före andra behöver samverka för att få flyt i vårt arbete.

Tillsammans ger dessa färdplaner möjligheter som positivt bidrar till utveckling lokalt, regionalt och nationellt, när det gäller minskade utsläpp, attraktiva arbetstillfällen och boendemiljöer, ökad turism samt ett mer konkurrenskraftigt företagsklimat. Många projekt och aktiviteter behöver bli verklighet under kort tid för att lyckas med detta. En gedigen lokal förankring, i kombination med att alla lokalt, regionalt, och nationellt parallellt stöttar är viktiga förutsättningar för ett lyckat resultat. Vår gemensamma framgång är att alla bidrar, även om tidplanerna kan skiljas åt. Vi stödjer varandra på vägen, medan huvudansvaret ligger hos enskilda aktörer.

Det starka ägarskapet från byggaktörer och den lokala värdekedjan, som redan uppvisats i olika delar av landet, är ett kvitto på att en sådan stabil förankring redan är på plats. Kombinationen av dessa färdplaner har potential att inspirera fler städer och aktörer att ta fram egna lokala färdplaner och bidra till Sveriges mål om klimatneutralitet och ökad konkurrenskraft.

Detta är ett redovisande dokument

LFM30:s metodik för att beräkna och redovisa de anslutnas klimatlöfte består av ett antal olika dokument, som är godkända av LFM30:s ledning och publicerad på LFM30:s hemsida. Detta dokument är ett redovisande dokument (för djupningsdokument enligt bild nedan) som sammanfattar hur LFM30:s anslutna har mätt, redovisat och implementerat LFM30:s

klimatlöfte för 2020 (enligt version 1.4).

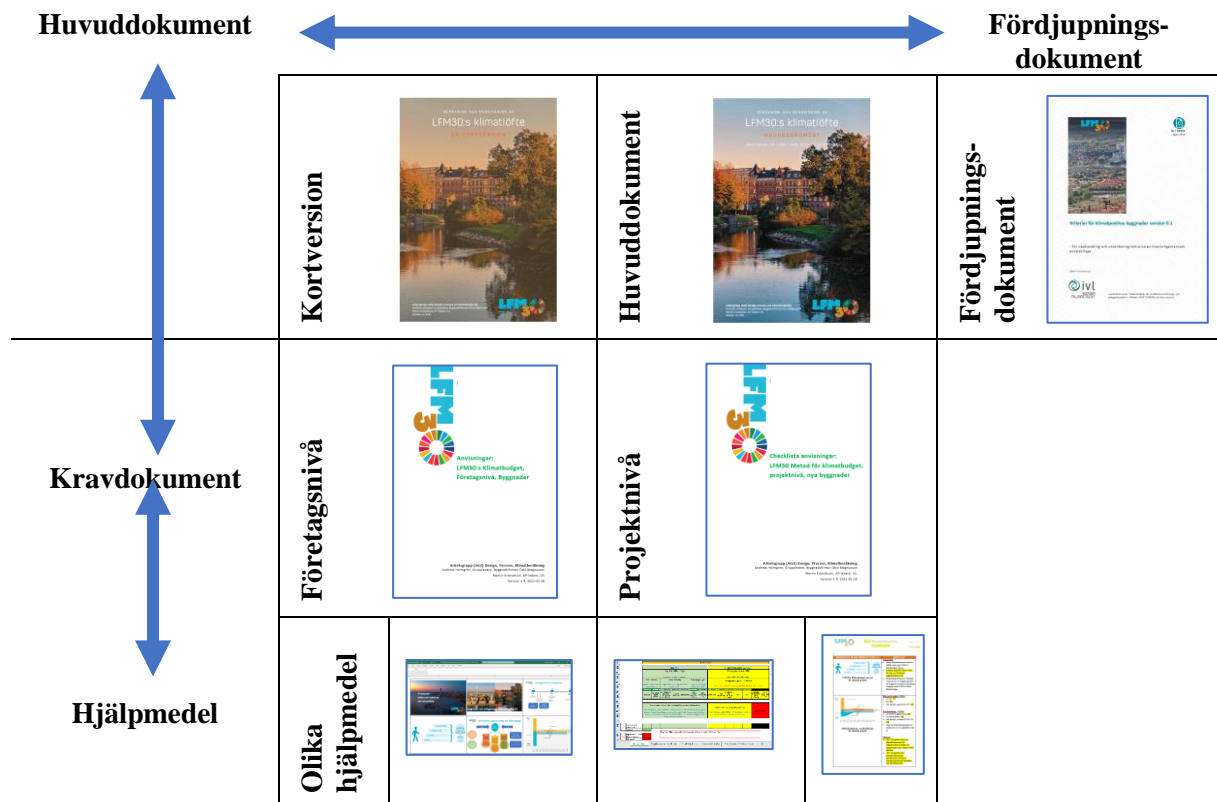
Detta dokument är också en delrapport till Vinnova I, i form av en gapanalys och bedömning av de anslutnas implementering av LFM30:s sex delstrategier, LFM30:s Metod för Klimatbudget och de klimatförbättrande åtgärder som teoretisk bedöms möjliga att genomföra till 2025, vid halvårsskiftet 2021,

Detta dokument är indelat i olika avsnitt. De första avsnitten ger vardera en översikt och sammanfattar:

- Vem som redovisar
- LFM30:s Klimatlöfte
- Vilka krav som gäller för projektnivå att för 2021 mäta och redovisa för 2020
- Vilka krav som gäller för företagsnivå att för 2021 mäta och redovisa för 2020

Därefter presenteras resultat på företagsnivå (inga krav ställdes på projektnivå för 2020), med analys, återkoppling från anslutna och gap-analys slutsatser.

Två bilagor redovisas därtill, en som sammanfattar de kvalitativt beskrivna åtgärder för 2020 till 2025 som specifikt byggherrar och byggtreprenörer lyft fram i sin redovisning för 2020, och en med underlag från återkopplingen av redovisningen av klimatlöftet som genomfördes som rundabordssamtal under oktober 2021.

De av LFM30 framtagna hjälpmedel som berör denna redovisning (se version 1.5), finns på LFM30:s hemsida och är följande:

LFM30 HJÄLPMEDEL "NAMN"	KRAVDOKUMENT FÖRETAGSNIVÅ	KRAVDOKUMENT PROJEKTNIVÅ
Klimatbudget Anslutnas Klimatlöfte	X	
Återbetalningsplan Exempelberäkning	X	X
Mall Klimatdeklaration		X
Upphandlingsstyrning		X

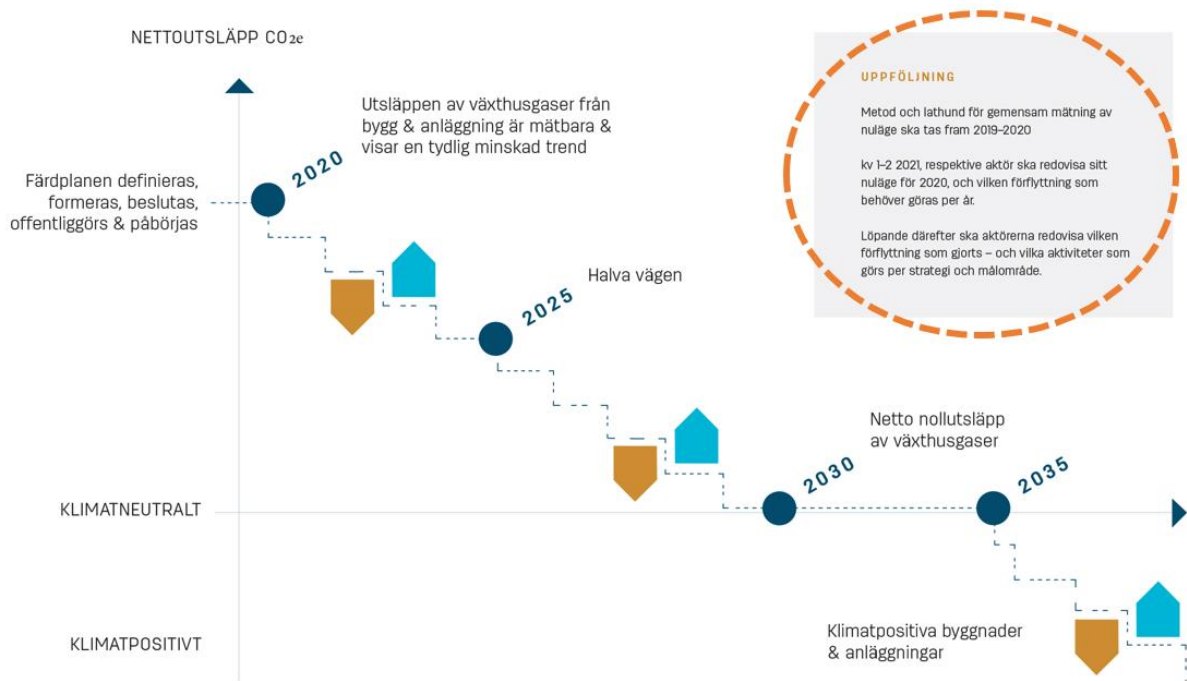
Översikt LFM30:s hjälpmedel till redovisning

LFM30:S KLIMATLÖFTE

Översikt och sammanfattning av LFM30:s anslutnas klimatlöfte

BYGG - OCH ANLÄGGNINGS SEKTORN I MALMÖ vill påskynda sin klimatomställning till 2030 och driver därför initiativet LFM30. Vid LFM30:s resultatkonferens i maj 2021 var cirka 170 byggaktörer från hela värdekedjan anslutna till initiativet och fler aktörer fortsätter att ansluta sig. Utifrån klimatlöftet har LFM30 tillsammans antagit en Metod för Klimatbudget (se www.lfm30.se), som beskriver hur vi på företagsnivå och projektnivå mäter och redovisar våra klimatlöften.

Anslutna aktörer till LFM30 arbetar tillsammans för att uppnå följande övergripande mål:

KLIMATLÖFTET FÖR LFM30 ANSLUTNA	
2021	<p>Från 2021 avser det varje anslutens genomsnittliga portfölj av affärserbjudande av produkter/tjänster/fastigheter som berör nyproducerade byggnader. Därtill att alla kraftigt minskar sina utsläpp från sin egen verksamhet (i enlighet med scope 1-3, GHG-protokollet)</p> <p>På företagsnivå ska vi årligen (maj) redovisa vårt nuläge och sammanfatta vår handlingsplan fem år framåt. Från och med 2021 avser det nyproduktion av byggnader</p>
2022	<p>Under 2021 utvecklas metoden för Klimatbudget för att också mäta och redovisa befintliga byggnader samt anläggning, både på företagsnivå och projektnivå.</p> <p>På företagsnivå kompletterar och redovisar vi framöver också för befintliga byggnader och anläggning.</p> <p>På projektnivå mäter och redovisar vi klimatbudget för alla typer av byggprojekt från 1 januari 2022.</p>
2025	<p>Till 2025 ska anslutna ha kraftigt minskat sina utsläpp, ca halva vägen, 2020 till 2030, utifrån sin rådighet och affärsvillkor.</p> <p>För byggherrar 2020 till 2025 förväntas cirka 10-30 procent mindre CO₂e i genomsnitt portföljen nyproducerade byggnader, och 2020 till 2030 förväntas cirka 40-50 procent mindre CO₂e genomsnitt portföljen nyproducerade byggnader. Motsvarande siffror avses tas fram för anläggning och befintliga byggnadsverk (byggnader & anläggning).</p> <p>Alla byggherrar ska ha byggstartat ett klimatneutralt projekt innan 2025. Projektet kan vara en anläggning eller byggnad, och genomföras som nyproduktion, ombyggnad, reovering eller tillbyggnad.</p>
2030	Från 2030 ska byggnader och anläggningar byggas och förvaltas klimatneutralt.
2035	Från 2030 ska byggnader och anläggningar byggas och förvaltas klimatpositivt

VEM REDOVISAR

Översikt och sammanfattning av vem som redovisar

Vi lovar: "Att implementera Lokal färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö 2030 samt dess målsättningar i våra egna verksamheter."

 JA

Vi som organisation ställer oss bakom att Malmö ska ha en klimatneutral bygg- och anläggningssektor senast år 2030. Vi åtar oss därför att stegvis via delmålen implementera det övergripande målet och löftena i våra egna verksamheter. Löftena består av detaljerade mål inom sex strategiska fokusområden, de är beroende av varandra och icke utbytbara. De detaljerade målen genererar möjligheter och åtaganden i varje organisations ledningsgrupp och inom värdekedjan, både mot kunder, brukare, leverantörer och andra intressenter. Vi är transparenta, mäter, följer upp och kommunicerar löpande hur vi efterlever denna lokala färdplan för geografin Malmö. Vi blir även genom att ansluta oss medlemmar av LFM30 ekonomiska förening.

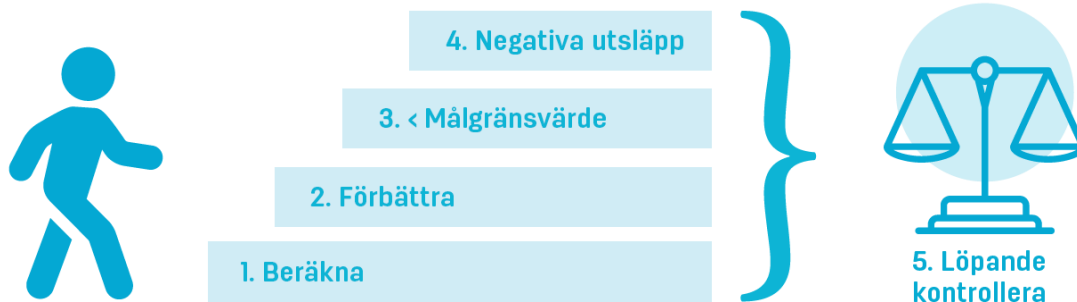
Vem ska redovisa sitt klimatlöfte till LFM30?

- Vi verkar utifrån devisen: "Det som mäts, redovisas och kommuniceras – det görs"
- Alla anslutna till LFM30 ska redovisa. Det är obligatoriskt för alla, inga undantag.
- Nya anslutna efter januari innevarande år (ex 2021) har krav att redovisa inom 6 månader från det datum som de anslöt sig. Anslutna efter april redovisar till kommande års redovisning.
- Det finns möjlighet begära förlängd deadline för att redovisa, som beviljas om särskilda skäl kan motiveras. Detta beslut fattas av ledningsgruppen.
- Efter ett antal påminnelser inleds ett uteslutningsärende ur LFM30 genom en process i ledningsgruppen och styrelse.

LFM30:S METOD FÖR KLIMATBUDGET STEG 1–5

Översikt och sammanfattning av LFM30:s Klimatberäkningsmetod

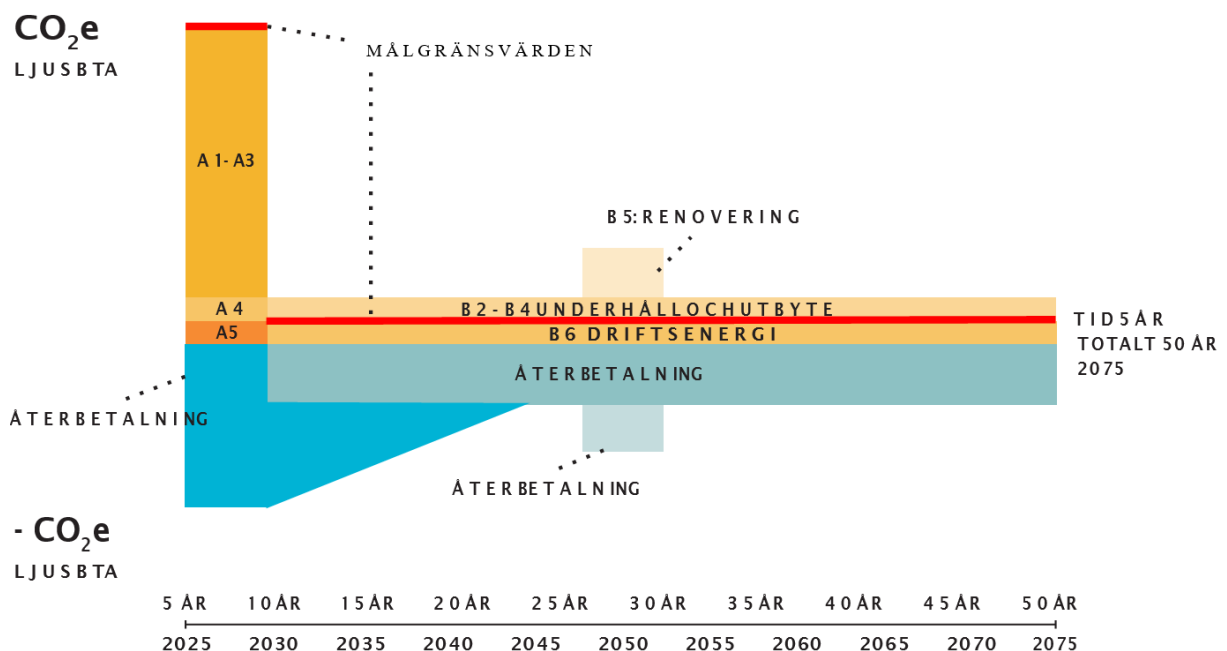
LFM30:s Metod för klimatbudget

De första tre stegen i LFM30:s klimatbudget är att klimatberäkna (**steg 1**), förbättra nuläge (**steg 2**) och förhålla sig och komma under ett branschgemensamt målgränsvärde (**steg 3**) för det enskilda projektet. LFM30 har idag ett målgränsvärde för byggprocessen (A1-A5) och för driften (B6; värmefölusttal och solvärmelast). Först när målgränsvärdet understigits kan nästa steg (**steg 4**) tas och klimatkompensering för utsläpp vid uppförande kan göras (A1-A5; minst 50% vid överlämning och resten senast 2045). Därefter ska de löpande börja kontrollera (**steg 5**) för byggnadsverkets årliga utsläpp från drift och fastighetsförvaltning (B2-B7).

Vi eftersträvar en så trovärdig klimatkompensation som möjligt. Exempelvis ska minst 50 procent av klimatbudgeten vara negativa utsläpp.

Klimatbudgetens resultaträkning

Klimatbudgetens klimaträkning illustreras i figuren nedan. När klimatkompensationen eller återbetalningen är signifikant större än byggnadens totala utsläpp under dess livscykel, är byggnadens klimatpositiv. Om den är lika men ej betydande då är byggnaden klimatneutral.

KRAV: ATT REDOVISA SITT KLIMATLÖFTE

Översikt och sammanfattning av krav att redovisa sitt klimatlöfte

Vi mäter, redovisar och kommunicerar vårt klimatlöfte i enlighet med LFM30:s Metod Klimatbudget steg 1–5, presenterat i avsnittet ovan. Redovisning görs utifrån projektnivå (inkl. produkter/ tjänster) och på företagsnivå. Redovisning görs varje år inför resultatkonferensen som oftast sker i maj. Första resultatkonferensen genomfördes år 2020 (LFM30 lanserades i maj 2019). Nedan följer en beskrivning av hur redovisning på projekt- respektive företagsnivå går till.

Projektnivå

Hur LFM30-anslutna ska mäta och redovisa sina projekt beskrivs i LFM30:s Kravdokument *Projektnivå*. Där framgår att:

- Alla byggherrar bör från 2022-01-01 börja klimatdeklarera sina nya byggprojekt i geografi Malmö. Klimatdeklaration upprättas per projekt, oavsett projektets CO2e-ambitionsnivå. Alla projekt ska dock uppfylla minst steg 1 enligt LFM30:s Klimatbudget steg 1-5, i geografi Malmö.
- Alla byggherrar ska ha byggstartat minst ett klimatneutralt projekt innan 2025, det är frivilligt för övriga byggaktörer som också skall klimatdeklareras i enlighet med LFM30.
- LFM30 uppmanar byggmaterialleverantörer att redovisa sina byggvaror i enlighet med godkänd EPD (s.k. miljövarudeklaration: Environmental Product Declaration).

Företagsnivå

Mätning och redovisning på företagsnivå görs inom fyra områden (I-IV) enligt följande arbetssätt.

	OMRÅDE	DET SOM MÄTS OCH REDOVISAS	ARBETSSÄTT
I	Affärsförflyttning (SEK)	Redovisad förflyttning i den genomsnittliga portfölj av byggprojekt att ansluten kraftigt minskar sin klimatpåverkan i enlighet med LFM30:s Metod för klimatbudget steg 1-5 (klimatberäkningar; förbättringar; jämför oss / understiger målgränsvärde, klimatkompenserar osv).	<ul style="list-style-type: none"> • Huvudenkät (alla) • Status sitt klimatneutrala projekt (byggdarrar + frivilligt)
II	Affärsförflyttning (CO2e)	Redovisad förflyttning på företagsnivå: - att ansluten kraftigt minskar sina egna utsläpp av CO2e (scope 1-3; kartlagt; mäter; har handlingsplan; når resultat utifrån löfte), - att kraftigt minska utsläpp relaterat till stomme/grund i sitt gröna affärserbjudande (kvantitativt), samt generellt i sitt affärserbjudande per LFM30 delstrategi (kvalitativt) med konkreta exempel (för sin produkt/tjänst).	<ul style="list-style-type: none"> • Huvudenkät (alla) • Hjälpmedel. Sitt affärserbjudande (alla) • Hjälpmedel. Scope 1-3 (alla; alt publik hållbarhetsredovisning el motsvarande)
III	LFM30:s delstrategier	Redovisad förflyttning i den genomsnittliga portföljen av byggprojekt att ansluten löpande börjat integrera LFM30s olika delstrategier och delmål i sitt vardagliga arbete, och löpande beaktar nya LFM30 rekommendationer via dess olika arbetsgrupper (AG1-AG6).	<ul style="list-style-type: none"> • Huvudenkät (alla)
IV	Sin egen färdplan / verksamhetsplan	Redovisad förflyttning på företagsnivå att ansluten har tagit fram egen verksamhetsplan i enlighet med LFM30 gemensamma färdplan inklusive tidplan. (ex kommunikation; referensprojekt; kunskapslyft; krav i leverantörskedjan; rutiner och verktyg.)	<ul style="list-style-type: none"> • Huvudenkät (alla)

Se mer i [LFM30:s kravdokument Företagsnivå](#).

KRAV: PROJEKTNIVÅ 2021 FÖR 2020

Översikt och sammanfattning av krav på projektnivå 2020 som ska redovisas 2021, samt kommande krav

Årets krav

För 2020 fanns inga krav på LFM30-anslutna att redovisa på projektnivå.

Kommande krav

Nya Byggnader (gällande version 1.5 skrivande stund) Alla nya byggnadsprojekt i geografi Malmö med byggstart från 2022-01-01 bör mäta och redovisas i enlighet med LFM30:s *Kravdokument Projektnivå* (utöver lagkrav), samt i enlighet med LFM30:s mall över klimatdeklaration (utöver vad som krävs av boverkets klimatdeklaration).

Merarbete för LFM30:s metod jämfört med lagkravet är cirka fem procent. Om IVL:s klimatberäkningsverktyg BM används är gränssnittet att man kan klimatberäkna i enlighet med LFM30, och sen trycka på en knapp för att skicka till Boverkets klimatdeklarationsregister.

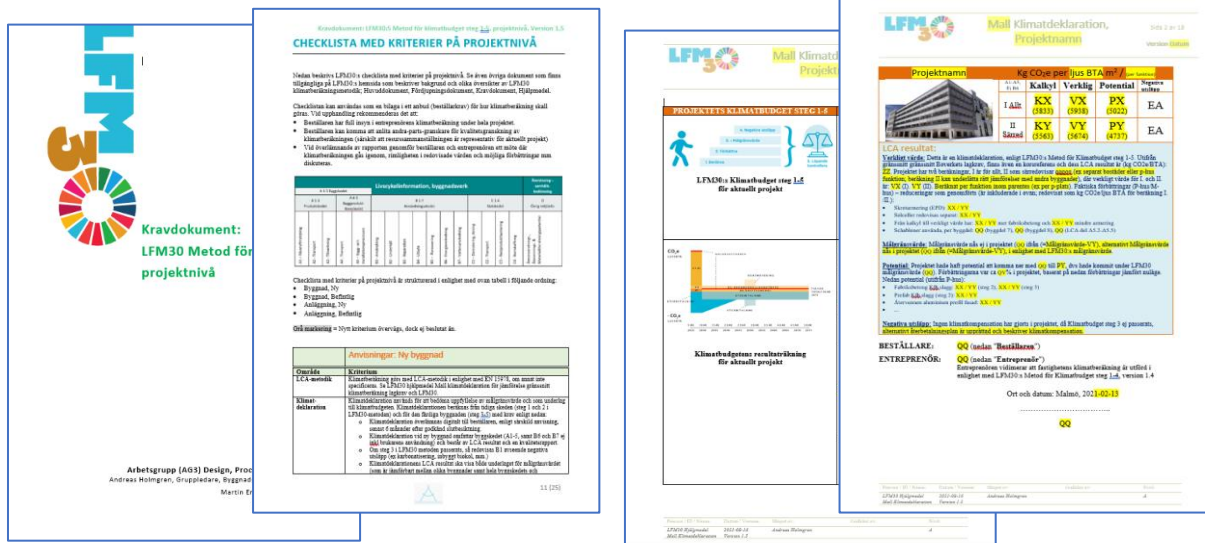
Alla andra byggnadsverk (version 1.6 kommer ut på remiss ht 2021)

Alla andra byggnadsverk (nyproduktion-, renovering-, ombyggnation, tillbyggnad) större än 15 MSEK i geografi Malmö bör klimatdeklareras per projekt från 2023-01-01.

För förvaltning av byggnadsverk som är större än 100 m² och för mindre byggnadsverk vars byggservicesumma som överstiger en kostnad på 0,5MSEK, bör en förenklad klimatdeklaration per projekt upprättas från 2024-01-01. För anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 5 MSEK bör en vanlig klimatdeklaration upprättas från 2024. Detta innebär att redovisning på projektnivå vid LFM30:s Resultatkonferens blir aktuellt maj 2023 för överlämnade byggprojekt år 2022, och därefter löpande per år.

Kravedokument Projektnivå beskriver klimatberäkningskrav samt aktuella målgränsvärden och mini-målgränsvärden för byggnader (nyproduktion, ROT), samt anläggningar (nyproduktion, ombyggnad, renovering). Vill du veta mer se dessa dokument.

Kravedokument Projektnivå

Mall Klimatdeklaration

Klimatneutrala projekt

Inför resultatkonferens är det obligatoriskt för alla byggherrar (för andra byggaktörer är det frivilligt) att redovisa status på sitt klimatneutrala projekt. Inför resultatkonferensen 2021 redovisades de klimatneutrala projekten genom att de anslutna fyllde i en excelfil. Redovisningen motsvarade en beskrivning av projektet, om klimatberäkning görs i enlighet med LFM30:s *Metod Klimatbudget steg 1-5*, status på marktilldelning, byggprocess och utmaningar. För att LFM30 ska kunna stödja anslutna på vägen är detta väsentlig information för att förstå nuläget.

Under hösten 2021 pågår ett arbete med ambitionen att framöver digitalisera redovisningen. Det innebär att en fastighets årliga klimatdeklarationer ska rapporteras in i en digital, transparent och sökbar databas – i enlighet med klimatlöftet.

KRAV: FÖRETAGSNIVÅ 2021 FÖR 2020

Översikt och sammanfattning av krav på företagsnivå 2020, som ska redovisas 2021

Årets krav

För 2021 var kravet att redovisa på företagsnivå, på två områden: 1) klimatpåverkan från den anslutnas egen verksamhet samt 2) klimatpåverkan från den anslutnes produkter, tjänster, och/eller överlämnade nya byggnader.

Klimatpåverkan från egen verksamhet

Alla byggaktörer ska redovisa och kraftigt minska sin klimatpåverkan från sin egen verksamhet (scope 1-3). Det var möjligt att redovisa detta enligt två alternativ.

Alternativ 1: Att i huvudenkäten hänvisa till den anslutnas publika hållbarhetsredovisning eller dylikt, som har motsvarande information som i LFM30:s mall.

Alternativ 2: Komplettera alternativ 1, eller fyll i hela LFM30:s mall eller dylikt som beskriver vilken klimatpåverkan den anslutna har från scope 1-3

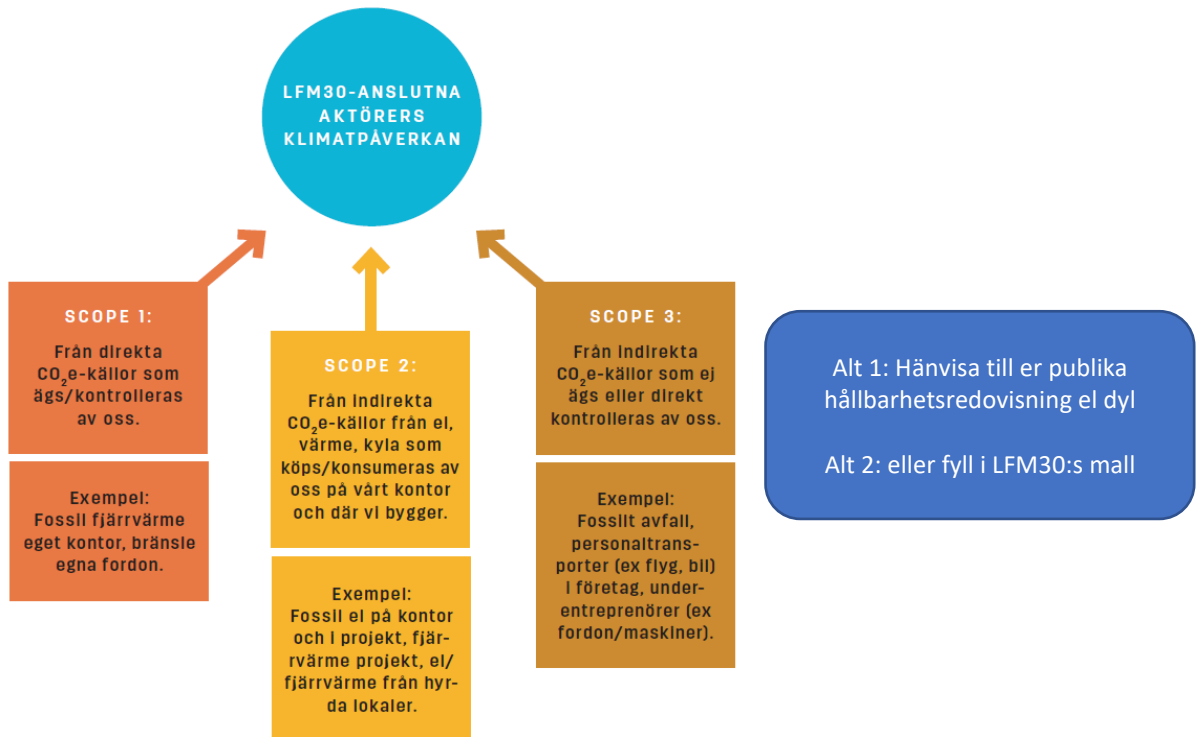
Gemensamt - alla ska kraftigt minska sina CO₂-utsläpp, utifrån rimlighet och rådighet. Ni kan välja att redovisa via er hållbarhetsredovisning, och/eller via detta förenklade verktyg.

Arbetsprocess - ange:

- Nuläge generellt byggbranschen
- Fyll i gult/blått/orange (1-3): Berörs ni Ja/Nej? Har ni börjat mäta? Har ni en policy/rutin?
- Scope mät
- Fastställ policy/rutin/avtal
- Implementera
- Målvärde (rimligt & rådighet)

	Nuläge (?)		Målvärde (-)	Aktuellt	Andel (%) fossilfri / lödbar					Trend	Fossilfri	kg CO ₂ e	kg CO ₂ e	Vem fylla i ved?										
	Fossil	Fossilfri			%	%	%	%	%					%	2020	2021	2022	2025	2027	2030	Mät nuläge	Mät per år	Byggherr	Byggare
SCOPE 1																								
Eget kontor (A5.5):																								
- Fjärrvärme	⊖	⊕	⊖	Mäta	100%																			
- El	⊖	⊕	⊕	Mäta	100%																			
- IT infrastruktur	⊖	⊕	⊕	Mäta	Policy etc																			
Fordon (A5.2):																								
- Bruksbilar	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Produktionsbilar	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Tjänstebilar	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
SCOPE 2																								
Hyrt kontor (A5.4-5):																								
- Fjärrvärme	⊖	⊕	⊕	Mäta	100%																			
- El	⊖	⊕	⊕	Mäta	100%																			
- IT infrastruktur	⊖	⊕	⊕	Mäta	Policy etc																			
Byggarbetsplats (A5.4-5):																								
- Byggevärme	⊖	⊕	⊕	Mäta	100%																			
- El	⊖	⊕	⊕	Mäta	100%																			
- Energieffektivisering	⊖	⊕	⊕	Mäta	Policy etc																			
Fordon (A5.2):																								
- Bruksbilar	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Produktionsbilar	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Tjänstebilar	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
SCOPE 3																								
Avfall kontor/byggsprojekt A5.1:																								
- Hushållsavfall	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Byggsavfall	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
Transporter A5.5:																								
- Flyg	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Taxi	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Tåg	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	100%																		
Leverantörer A4:																								
- Prefab	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Fabriksbetong	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- UE transporter	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Bygghandel/transport	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
- Bygglagistik	⊖	⊕	⊕	Vision	Mäta	Policy etc																		
Leverantörer A5.2:																								

⊖ = Fossil. Ej i enlighet med LFM30 klimatlöfte på lång sikt
⊕ = Fossilfri. I enlighet med LFM30 klimatlöfte på lång sikt.

Alternativ 2, att fylla i en förenklad mall om verksamhetens klimatpåverkan.

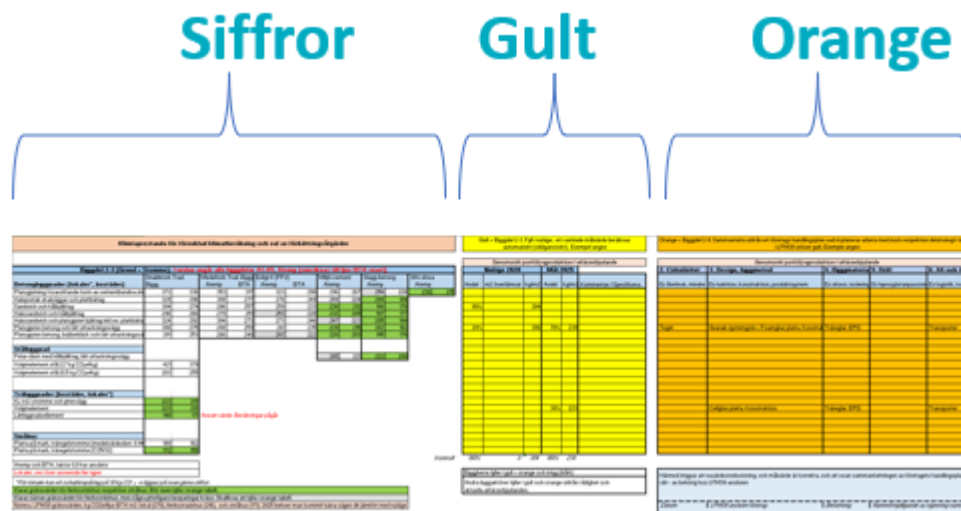

Klimatpåverkan från den anslutnes produkter, tjänster, och/eller överlämnade nya byggnader

För år 2020, inför redovisningen 2021, var fokus på nya byggnader. Vid redovisning av affärsförflyttning (CO2e) erbjöd LFM30 sina anslutna två olika sätt att redovisa nyproduktion byggnader inför resultatkonferens 2021, vilket beskrivs i LFM30:s *Kravdokument på företagsnivå*, och i *LFM30:s Hjälpmedel Klimatbudget* samt *Anslutnas Klimatlöfte* används. Det var möjligt att redovisa som byggherre / entreprenör och som annan byggaktör. Nedan beskrivs detta ytterligare

Redovisningsverktyget för byggherre / entreprenör

I *hjälpmedel Klimatbudget Anslutnas Klimatlöfte* finns ett redovisningssätt som kort kan beskrivas enligt följande:

Siffror: Ger underlag till en förenklad redovisning och gör att byggherre/entreprenör inte behöver ha klimatberäknat sina egna byggnader utan kan istället använda dessa ”schabloner”. Resultatet beror på vilken typ av byggnad, och vilket material som har använts i byggnaden. Redovisningen kan göras genom att använda de schabloner/siffror som finns, och/eller komplettera med egna klimatberäkningar (och egna bedömningar).

Gul del utgjordes av en kvantitativ indikator. Där redovisades nuläge för 2020 och målvärdet för 2025 för den anslutnas portfölj av nya byggnader utifrån kg CO2e/BTA. Här gavs även möjlighet att skriva kommentar vid behov. Längst ner sammanfattades huvudindikator för hela den anslutnas portfölj av nyproduktionsprojekt.

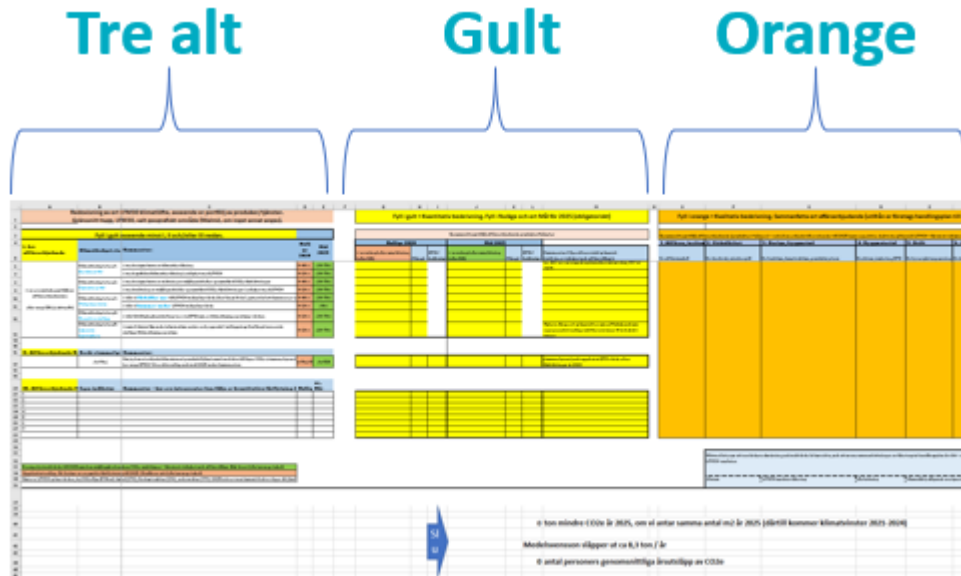
Den orangea delen bestod av en kvalitativ beskrivning per delstrategi och sammanfattar varje aktörshandlingsplan till 2025.

Redovisningen görs utifrån den anslutnas rådighet & affär. Allt beskrivs utifrån den rådighet och de affärsförutsättningar som de anslutna har. Redovisningen signeras slutligen av behörig undertecknare.

Redovisningsverktyget för övriga byggaktörer

I hjälpmedel Klimatbudget Anslutnas Klimatlöfte finns ett redovisningssätt som kort kan beskrivas enligt följande:

Tre alternativ: (I) Beskriv era affärserbjudande utifrån vilken grad ni infört klimatbudget i era produkter / tjänster. (II) Beskriv affärserbjudande avseende hur ni minskar CO2e från stomme/grund i en byggnad. (III) Beskriv er egen indikator hur ni gör en förflyttning i att minska CO2e vid användning av er tjänst / produkt.

Gult: Kvantitativ indikator. Vad är nuläge och målvärde 2025 för er portfölj av produkter/tjänster, kg CO2e/BTA? Skriv kommentar vid behov. Om möjligt en er sammanfattande huvudindikator för hela er portfölj av produkter / tjänster.

Orange: Kvalitativ beskrivning per delstrategi. Sammanfattning av er handlingsplan till 2025.

Redovisningen görs utifrån den anslutnas rådighet & affär. Allt beskrivs utifrån den rådighet och de affärsförutsättningar som de anslutna har. Redovisningen signeras slutligen av behörig undertecknare.

**Kravdokument:
LFM30 Metod för klimat
företagsnivå**

Arbetsgrupp (AG3) Design, Process, Klimat
Andreas Holmgren, Gruppen, Bygghälsman Otto
Kevin Kravdoss, AG3
Version 1.5.2

Checklista med kriterier på företagsnivå

1 **Affärsförklaring (SEK)**

2 **Affärsförklaring (CO2)**

3 **LFM30s Ambitioner**

4 **De som bidrar verksamhetsplan**

Kravdokument Företagsnivå

Vi analysera mätter och redovisar vårt klimatlöfte

Byggnader och anläggningar, klimatlöfte

LFM30 Företagsnivå och projektplan

CO2 utsläpp

CO2 utsläpp

Att göra (inifrån LFM30:s resultatkonferens)

0. Resultatrapport - tidplan | 1. Resultatrapport - tidplan | 2. Resultatrapport - tidplan | 3. Resultatrapport - tidplan | 4. Resultatrapport - tidplan | 5. Resultatrapport - tidplan | 6. Resultatrapport - tidplan | 7. Resultatrapport - tidplan | 8. Resultatrapport - tidplan | 9. Resultatrapport - tidplan | 10. Resultatrapport - tidplan

Hjälpmedel Redovisning Klimatlöfte

Kommande krav

Kommande år, redovisningen för år 2021, inför resultatkonferensen 2022, är kraven de samma som detta år. Utöver de tidigare kraven är kommande krav också fokuserade på befintliga byggnader, samt nya och befintliga anläggningar. Under det kommande året kommer kravdokument och hjälpmedel för företagsnivå att justeras för detta ändamål. Arbete pågår i arbetsgrupp 3 och 5 för att under 2021 tillsammans ta fram kriterier, arbets sätt och verktyg. Ambitionen är att beslut tas och lansering sker i januari 2022.

RESULTAT: FÖRETAGSNIVÅ 2021 FÖR 2020

Översikt och sammanfattning av resultat på företagsnivå

Nedan redovisas resultat över hur LFM30-anslutna har levt upp till LFM30:s klimatlöfte, att mäta, redovisa och kommunicera sitt klimatlöfte. Nedan avsnitt innehåller en beskrivning av arbetsprocess av redovisningen för 2020 under våren 2021, och kommande steg. En översikt av redovisning företagsnivå görs utifrån: Huvudenkät, Status klimatneutralt projekt och Affärserbjudande med fokus nya byggnader samt produkter/tjänster. Detta görs utifrån en uppdelning mellan Byggherrar och Andra byggaktörer. Även klimatpåverkan från egen verksamhet presenteras översiktligt.

Arbetsprocessen för våren 2021

Under våren 2021 erbjöds olika stödformer för att främja att de anslutna mäter och redovisar. Det erbjöds särskilda genomgångar för anslutna i styrelse och ledning, samt ett separat för urval av dessa företag.

Totalt genomfördes också 30–40 separata genomgångar, med anslutna företag, i huvudsak byggherrar och entreprenörer, med ungefär en 1 h per tillfälle. Genomgångar gjordes också med några enstaka byggmaterialleverantörer och konsulter.

- Gemensam hearing, två per kategori ”byggherre/entreprenör” och ”andra byggaktörer”

Deadline för att skicka in redovisningen var cirka två veckor innan resultatkonferens.

- Sammanställning och redovisning till resultatkonferens i maj
- Den absolut deadline för att redovisa var midsommar 2021

Resultat

Bland de inkomna redovisningarna finns det bra exempel. Dessa kommer primärt från byggherrar och entreprenörer (Vasakronan, Wihlborgs, Siegel, Otto Magnusson, Swerock, Fojab, Edge, White, In praise of shadows Architects). Det var svårt att i tidigt skede få fram bra exempel från materialleverantörer och konsulter i tidigt skede. De goda exemplen och annan detaljerad information finns tillgängliga för LFM30:s medlemmar på LFM30:s Teamsplattform.

Kommande steg

- Avsikten är att varje höst arrangera rundabordssamtal för att utvärdera, sprida bra exempel (ex. hur redovisning kan gå till för andra byggaktörer, samt sammanställning av allas konkreta sammanfattning hur de avser bygga i förhållande till LFM30:s delstrategier/delmål) och gemensamt förbättra kriterier och arbetssätt (ex hjälpmedel). Detta genomförs första gången under oktober 2021.
- Ambition är att nya/justerade kriterier och arbetssätt/verktyg är färdiga i januari
- Under feb-april 2022 har vi nya events för att stötta hur mäta och redovisa
- Det sammanställda resultatet av redovisningen presenteras på LFM30:s hemsida under hösten 2021

Nedan ges en översikt över LFM30:s anslutna med krav på att redovisa sitt klimatlöfte.

AKTÖRSTYP	TOTALT ANTAL (T.O.M DEC 20)	TOTALT ANTAL (T.O.M APRIL 21)
Byggherre + Malmö stad	35	38
Entreprenör	15	21
Banker	2	2
Energi och Avfall	4	4
Materialleverantör	27	35
Konsulter	42	53
Forskning och Akademi	3	3
Organisationer och myndigheter	5	5
SUMMA	133	161

Översikt av resultatet av redovisning på företagsnivå

Nedan redovisas en översikt av resultatet utifrån anslutna LFM30 aktörer tom december 2020, samt anslutna tom april 2021, som har krav på sig att redovisa för år 2020. Redovisningen av 2020 bestod av fyra redovisningsområden:

- Huvudenkät
- Status klimatneutralt projekt
- Affärserbjudande. Fokus nya byggnader samt produkter/tjänster.
- Klimatpåverkan från egen verksamhet

I nedan tabell sammanfattas hur anslutna aktörer har redovisat för år 2020.

AKTÖRSTYP	HUVUD- ENKÄT	STATUS KLIMAT- NEUTRALT PROJEKT	AFFÄRS- ERBJUDANDE	EGEN VERKSAMHE T CO2E
Byggherre	35	23	29 (+1)	29 (+2)
Entreprenör	18	1 (frivillig)	13 (+1)	13
Banker	0 (+1)		0	1
Energi och Avfall	6		2 (+2)	4
Materialleverantör	14 (+1)		8 (+3)	9
Konsulter	48 (+2)		13 (+18)	32
Forskning och Akademi	3		1	2
Organisationer och myndigheter	5		1 (+1)	2
SUMMA kompletta	129	24	66	91
SUMMA ink ej kompletta	133	24	92	93
Andel kompletta i förhållande till antal anslutna dec 2020. (klimatneutrala projekt gäller endast byggherrar)	97 %	66 %	50 %	68 %
Andel genomförda (inkl ej kompletta) i förhållande till antal anslutna dec 2020. (klimatneutrala projekt gäller endast byggherrar)	100 %	66 %	69 %	70 %
Andel kompletta i förhållande till antal anslutna april 2021 (klimatneutrala projekt gäller endast byggherrar)	80 %	61 %	41 %	57 %
Andel genomförda (inkl ej kompletta) i förhållande till antal anslutna april 2021 (klimatneutrala projekt gäller endast byggherrar)	83 %	61 %	57 %	58 %

Status klimatneutralt projekt

Varje byggherres resa till att ha byggstartat sitt första klimatneutrala projekt innan 2025 är unik. Ett sätt som LFM30 möjliggjort är en kompetensutvecklingsprocess internt via aktivt deltagande i Klimatberäkningsstuga nyproduktion byggnad, bland annat i syfte bli trygg i att gå från test och beräkning av förbättringspotential till att ta nästa steg i verkliga skarpa projekt. Cirka 25 byggaktörer deltog under 2020-2021, med cirka 15 olika löpare/följare byggprojekt. Se exempelvis separat IVL-rapport, en LFM30-kortversion, samt videoinspelning från det nationella publika eventet i juni 2021.

Det var obligatoriskt att fylla i excelfilen ”Status klimatneutralt projekt” för alla byggherrar och frivilligt för alla andra. Det är ej krav att för att fortsätta vara ansluten.

Totalt har 23 anslutna byggherrar och en konsult komplett fyllt i excelfilen över klimatneutrala projekt. Av dessa anger hälften att de planerar byggnation av ett nytt flerbostadshus, och alla utom tre planerar projektet inom geografi Malmö. Övriga byggherrar har efter dialog svarat att de inte påbörjat något byggprojekt än.

Utmaningar som har identifierats genom redovisningen av status av de klimatneutrala projekten är:

- Flexibilitet i detaljplaner.
- Konkurrenskraftiga priser inom grönt material, betong, isolering & stål.
- Klimatneutralitet i förhållande till hyror med rimlig kostnad.
- Omogen bransch i kombination av många innovationer.
- Få ihop visionen med en genomtänkt projektplan.

Utifrån redovisningen finns det bra publika exempel på status av klimatneutrala projektet, vilka drivs av följande anslutna aktörer i LFM30:

- Siegel
- Stena Fastigheter
- Tornet
- Belleville/Nock
- Wihlborgs
- Skanska
- P-Malmö

Flera av projekten lyftes upp på resultatkonferensen i maj, där Siegel, Skanska och P-Malmö fick berätta om sina projekt som inspiration till andra.

De klimatneutrala projekt som har kommit längst redovisas i tabellen nedan

	KORT BESKRIVNING OM PROJEKT OCH STATUS MARK	BERÄKNAS ENLIGT LFM30:S KLIMATBUDGET	I PRODUKTION 2021
Siegel	<ul style="list-style-type: none"> Nybyggnation flerbostadshus med lokaler Markanvisningstävling 	Ja	Ja
Belleville/Nock	<ul style="list-style-type: none"> Nybyggnation radhus Kv. Biljetten i Norra Sorgenfri Markanvisningstävling 	Ja	Ja
Skanska	<ul style="list-style-type: none"> Nybyggnation radhus Äger marken 	Ja	Ja
P-Malmö	<ul style="list-style-type: none"> Nybyggnation parkeringshus/mobilitetshus Arrenderar mark av Malmö stad 	Ja	Ja

Affärserbjudande: Fokus nya byggnader samt produkter/tjänster.

Svarsfrekvens per byggaktörstyp varierar. Svarsfrekvens är högre för byggherrar och de entreprenörer som är totalentreprenörer. För övriga byggaktörer varierar grad av komplett ifyllnad och svarsfrekvens. I oktober genomfördes fyra olika erfarenhetsåterföringsworkshops för anslutna, i syfte att lyssna in och identifiera förbättringsområden för framtiden.

Utöver de 66 komplett redovisade affärserbjudanden 2020-2025 finns ytterligare 26, som ej bedömts som kompletta. Många som har bedömts vara ej kompletta, har brister i främst den delen med en kvantitativ indikator (gul-del), i dessa fall har många redovisat kvalitativt utifrån de sex delstrategierna (orange del), men ej med en kvantitativ indikator (gul del). Det var tydligt att det var utmanande för de anslutna, speciellt för aktörer utöver byggherrar och totalentreprenörer att formulera en kvantitativ indikator. Detta eftersom det var helt nytt. Samtidigt är det en nyttig process att förhålla sina affärserbjudande till mer klimatanpassade affärserbjudanden och vad det innebär.

Byggherrar. Sammanfattat resultat för specifikt byggherrar beskrivs i nedan tabell.

BYGGHERRAR	GENOMSnitt	KOMMENTAR
Nuläge 2020 Kg CO2e/ljus BTA	324	Olika byggnader, intervall: 194 – 400. Totalt 210 762 ton CO2e.
Målvärde 2025 Kg CO2e/ljus BTA	229	Olika byggnader, intervall: 169 – 280. Totalt 156 851 ton CO2e (53 911 ton mindre).
Genomsnitt skillnad Kg CO2e/ljus BTA	- 95	- 29% genomsnittlig minskning
Testbädd Malmö, nyproduktion byggnader		694 105 m²

STÖRST AKTÖRER (> 20 000 M ²)	ANTAL M ² ÅR 2020 (GEOGRAFI MALMÖ)	NULÄGE 2020 (TON CO2E)	MÅLVÄRDE 2025 (TON CO2E)	%- FÖRBÄTTRING
Skanska	86 524	24 574	17 305	30
Castellum	67 000	20 003	15 477	23
MKB	57 618	16 767	13 886	17
Region Skåne	55 890	19 338	13 190	32
Magnolia Utveckling	50 777	15 284	9 749	36
Midroc Property	40 000	13 240	9600	38
Riksbyggen	37 308	11 043	8059	27
Wihlborgs	34 988	12 246	8782	28
Ikano	25 594	8 830	6731	24
Serneke	24 324	7 200	4597	36
Peab	24 000	9 120	6720	26
JM	23 754	6 532	5677	13
Nodr	21 145	5 048	4 161	18
Malmö stad	20 450	7 976	5280	51
Vasakronan	18 500	6 346	4 274	33
Tornet	13 413	5 365	3 765	30
Skandia Fastigheter	13 257	5 157	2 744	47
Jernhusen	12 208	3 772	2 710	28
Catena	11 000	3 421	2 442	29
P-Malmö	10 260	2 852	2 247	21
Stena Fastigheter	10 243	3 739	2 090	44
HSB	10 000	4 000	1 940	52
Resona Utveckling	7 859	1 525	1 328	13
Hemsö	5 850	1 878	1246	34
Heimstaden	5 120	1 475	1 311	11
Stenvalvet	3 850	1 078	889	18
Siegel	1 911	573	413	28
Solbjer Fastigheter	1 112	338	234	31
Derome	150	162	95	41
VA Syd	EA (Anläggning)			
Sydvatten	EA (Anläggning)			

Tabell. Ovan anges byggherrar som redovisat för 2020. Därtill finns fyra aktörer som fått anstånd att rapportera till november, och ytterligare fyra aktörer där uteslutningsärendet tyvärr påbörjats.

Nuläge 2020

För testbädd geografi Malmö motsvarade det inrapporterade antal m² nyproduktion av byggnader som överlämnades 2020 694 105 m². Ett förenklat verktyg har använts för att beräkna klimatpåverkan, där vissa aktörer har klimatberäknat sina egna nyproduktionsbyggnader, eller angett sin korrigerande bedömning av värden. I de fall där aktören har korrigerat utifrån sin egen bedömning har de alltid varit högre än tabellschablon. I dessa fall har dessa siffror använts i genomsnitt. Den genomsnittliga klimatpåverkan för alla byggnadstyper var 324 kg CO₂e /ljus BTA m² i nuläget. Intervallen för genomsnittlig klimatpåverkan år 2020, utifrån samtliga typer av byggnader, var för byggherrar mellan 194 – 400 kg CO₂e/ljus BTA m². Den totala beräknade klimatpåverkan för 2020 var 210 762 ton CO₂e. Det hade motsvarat ungefär 15:e plats i listan över Sveriges största utsläppskällor inrapporterade till Naturvårdsverket för 2020. Siffran motsvarar CO₂e-utsläppet för om alla Malmöbor flugit tur-och-retur Köpenhamn-Paris två gånger under 2020 (ICAO 2021, www.icao.int).

Målvärde 2025

Det intressanta är att följa varje aktör, från år till år, och studera skillnad i olika byggnadstyper (som har olika CO₂e belastning). Genomsnittlig klimatpåverkan för år 2025 för alla byggnadstyper var 225 kg CO₂e /ljus BTA m². Intervallen för genomsnittlig klimatpåverkan, utifrån samtliga typer av byggnader för byggherrar uppskattat för 2025, är mellan 169 - 280 kg CO₂e/ljus BTA m².

Om vi antar att alla bygger lika mycket 2020 som 2025, vad blir klimatpåverkan 2025 då? I genomsnitt innebär det 93 kg mindre CO₂e /ljus BTA m² år 2025 jämfört 2020, eller i genomsnitt 29 procent mindre CO₂e från 2020 till 2025. Totalt uppskattat CO₂-utsläpp blir 147 396 kg CO₂e, eller 58 318 kg CO₂e, mindre. Notera att dessa siffror är baserat på ett förenklat verktyg och att kommande år, där byggherrar klimatberäknar på egna projekt, kommer dessa siffror att justeras.

De byggherrar som rapporterat in störst antal m² färdigproducerade ytor (>20 000 m²) i testbädd Malmö år 2020, uppskattade beräknad CO₂e-utsläpp i ton för nuläge 2020 och för målvärde, samt procentuell förbättring. Dessa 12 byggherrar står för 81 procent av testbädd Malmös m², vilket är en väsentlig andel.

Generellt för alla inrapporterade byggherrar:

- Antagandet är lika många kvadratmeter år 2025
- Unika marknadsnischer. Beakta mix av byggnadstyper som byggherrar har, då intervall CO₂e per byggnadstyp varierar kraftigt.
- Byggherrar kan ha kommit olika långt i klimatomställningen, där vissa redan bygger mer klimatsmart än andra, och kanske gjort mer av förväntad förflyttning jämfört andra.
- Samtliga har redovisat utifrån att de gör en förflyttning, i enlighet med tabellen att de till 2025 väljer ”gröna” schabloner per valda byggmetoder (dvs klimatförbättrad stomme och grund). De värden som används i schablonerna är fiktiva värden ej beräknade. Det innebär att de närmsta åren när egna beräknade värden kommer in kan värden komma att ändras.
- De olika byggherrarna redovisar olik grad av förväntad sammanfattande CO₂e minskning i procent, i förväntad förbättring från nuläge 2020 till målvärde 2025. Det

finns olika utmaningar, och förutsättningarna kan vara olika att göra de olika minskningarna.

Slutsats: Det är ej en tävling mellan aktörerna. Alla har sina unika förutsättningar i sin marknadsnisch exempelvis inom byggnation av kontor, bostadsrätt, hyresrätt, träbyggnation med flera. Det innebär att alla anslutna har olika utmaningar och rådighet i vägen framåt. Varje aktör behöver visa för sina intressenter att de rimligen arbetar i enlighet med sitt klimatlöfte.

För andra byggaktörer. För andra byggaktörer som redovisat, anges nedan exempel på vanligt förekommande mätningar i tabellen nedan

AKTÖRSTYP	EXEMPEL PÅ KVANTITATIV MÄTNING (FRIVILLIGT MÄTA ENLIGT DESSA)
Entreprenör (ej sk totalentreprenör)	<ul style="list-style-type: none"> • Andel av projektomsättning med projekt som inkluderar återbruk produkt (ex tegel) angivet i procent • Kg CO2/kWh per affärserbjudande produkt
Energi och avfall	<ul style="list-style-type: none"> • Andelförnybar/återvunnen värme (restvärme) angivet i procent • Andel förnybar/återvunnen el angivet i procent • Minskning av totalt klimatfotavtryck angivet i procent • Andel EPD för el-/värmeprodukter • Andel kunder som har tillgång till lämpliga uppföljningsverktyg angivet i procent • Kg CO2e/kWh per solcellsanläggningar
Materialleverantör	<ul style="list-style-type: none"> • Andel produkter/tjänster som erbjuder CO2e-förbättring • Procentuell minskning i kg CO2e i EPD per genomsnitt utvalda produkter • Procentuell/andel produkter med EPD • Procentuell minskning av CO2e i EPD • Procent av produkter som är fossilfria • EPD-värde, från nuläge 2020 • Andel steg 1-3 fabriksbetong (som uppfyller Svensk Betongs olika nivåer av CO2e förbättrad betong: 10%, 25%, 40%)
Konsult	<ul style="list-style-type: none"> • kg CO2e/ ljust BTA m² i nyproduktion (samma indikator som för byggherre/totalentreprenör) • procent av projektuppdrag med särskild klimattjänst (som konsult sålt) • LFM30:s Klimatbudget steg 1-3: procent av projekt som klimatberäknas i enlighet med LFM30:s klimatbudget steg 1-3, samt förhåller sig till dess målgränsvärde • LFM30:s Klimatbudget steg 2: procent av projekt med någon form av klimatberäkning av möjlig och/eller genomförd CO2e förbättringar • LFM30:S Klimatbudget steg 3: procent av relevanta projekt som kommer under LFM30 målgränsvärde
Organisation och Akademi	<ul style="list-style-type: none"> • % av aktuella uppdrag, med gränssnitt bygg och geografi Malmö, som tydligt bidrar positivt i enlighet med strategi/målsättning/tidplan i Nationell och Lokal färdplan.

Generellt gäller följande för alla inrapporterade resultat för andra byggaktörer (ej byggherrar):

- Det är värdehöjande för byggaktörer att visa hur högt de kommit på LFM30:s Klimattrappa och att de kan möta sina kunders ambitioner.
- De anslutna har unika marknadsnischer. Beakta mix av byggnadstyper som byggaktörer har, då intervall CO₂e per byggnadstyp varierar kraftigt.
- Byggaktörer kan ha kommit olika långt i sin klimatomställning, där vissa redan erbjuder klimatanpassade produkter och tjänster och kommit längre än andra, och således kanske gjort mer av förväntad förflyttning än andra.

Slutsatser som vi kan dra av detta är att alla har sina unika förutsättningar i sin marknadsnisch, och olika utmaningar i vägen framåt. Varje aktör behöver visa för sina intressenter att de arbetar med sina respektive klimatlöfte, och möter sina kunders ambitioner utifrån sin rådighet och affärsförutsättningar.

Klimatpåverkan från egen verksamhet

Generellt påvisar redovisningarna att arbete i stort pågår hos samtliga anslutna att mäta, sätta policy/rutin, börja minska sina CO₂e egna verksamhets CO₂e-utsläpp. Flera aktörer har också helt/delvis kvantifierat sina CO₂e utsläpp i scope 1-3 för 2020.

Det finns aktörer som förutom hänvisning till sin miljö- eller hållbarhetsredovisning även frivilligt redovisar i enlighet med LFM30 mall.

Flera aktörer har vittnat om att LFM30:s klimatlöfte har medfört att de för första gången börjar ta dessa steg och aktivt börjat arbeta med att mäta och etablera en process för förbättring för att minska sina egna CO₂e-utsläpp.

SAMMANFATTNING, ÅTERKOPPLING OCH BEDÖMNING

Gap-analys: Sammanfattning, återkoppling och bedömning – om anslutna hitintills levt upp till sitt LFM30:s klimatlöfte

LFM30 bildades för 2,5 år sedan, och i maj 2021 genomfördes den andra resultatkonferensen. Det har varit två intensiva år av implementering där de anslutna har huvudansvar för klimatlöftet och LFM30 är ett stöd. Sammantaget har det varit utmanande, men med positiva delresultat. Det behövs mer tid för att utreda LFM30:s effekt. Förhoppningsvis kan nya IT-verktyg framöver effektivisera och förenkla redovisningen och öka andel som genomför redovisningen den.

För att beskriva delresultatet av redovisningen, redogörs för följande delar: LFM30:s Metod för Klimatbudget steg 1-5, Projektnivå anslutna och Företagsnivå anslutna. Då LFM30 är ett stöd, är det väsentligt att vid en gap-analysbedömning få återkoppling från de som har huvudansvaret – de anslutna. Sist i detta avsnitt följer en bedömning och slutsats.

LFM30:s Metod för Klimatbudget steg 1-5

Under dessa två år har LFM30:s Metod för Klimatbudget (klimatberäkningsmetod; LCA-metod) lanserats och kommunicerats, både inom LFM30 och externt. Arbetet fortgår att löpande utveckla metoden. Fokus har under den första tiden varit på nyproduktion av byggnader, vilket också är anledningen resultatkonferens i maj 2021 fokuserade på att mäta och redovisa klimatlöfte avseende nyproduktion av byggnader,

Nästa steg inför kommande års resultatkonferens i maj 2022 är fokus på befintliga byggnader, befintliga anläggningar och nyproduktion anläggningar – också i geografi Malmö.

Under oktober 2021 arrangerades erfarenhetsworkshops för att lyssna in och identifiera konkreta förbättringsmöjligheter. Nästa steg är utveckling av nya digitala verktyg för att underlätta för medlemmarna redovisningen av sitt klimatlöfte. Från hösten 2021 pågår detta arbete aktivt. Ambitionen att kunna koppla ihop både projektnivå och företagsnivå, anläggning och byggnader, nytt och befintligt i en visualisering. De nya verktygen ska vara intuitiva, användarvänliga och det visualiseringen av resultatet ska vara möjlig att implementera på LFM30:s webbplats.

Därtill pågår ett arbete med en medlemsvårdsenkät för senhösten 2021. Vid stormöte i december 2021, avses återkoppling göras i detta arbete framåt.

Reflektioner

Det är nytt för oss alla. Vi utformar *vad* (mål, delstrategier) LFM30 arbetar mot och *hur* (metoder, kriterier, arbetsprocesser) LFM30 arbetar, tillsammans. Vi testar och återkopplar. Vi har en dynamik av löpare som går först, och följare som går efter. Vi fokuserar på kompetensutveckling och förankring, samt på att kombinera plånbok och klimatet – i linje med övriga Agenda 2030 åtaganden. Det krävs mod. Vi behöver tillåta oss att göra fel på vägen, för att lära oss, utveckla och förbättra arbetet framöver.

Kommunikation med anslutna, inkluderat sammanställning, analys, och återkoppling, är en process som har tagit och tar tid att administrera. Det är delvis ofinansierat och det bygger på ett ideellt engagemang utöver det stöd som föreningens medlemsintäkter ger till exempelvis kanslistöd. En förståelse behövs för dessa förutsättningar, och att föreningen har tillit till och tålamod ges till processen att utveckla metoden.

Att ta fram en metod för klimatbudget och förankra den hos anslutna till LFM30 har varit utmanande. Det har varit ett medskapande arbete. En stor del av arbetet har gjorts under seminarier, workshops, rundabordssamtal, hearings, remisser & sammanställning och referensgruppmöten, utöver det arbete som genomförts i de sex arbetsgrupperna och dess olika utskott, samt arbetsgruppernas vardera referensgruppmöten. Resultatet har hitintills upplevts som positivt.

Projektnivå anslutna

Delresultat. Effekter hos anslutna. Resultatenkäten påvisar att anslutna har kommit i gång med arbetet, och flera anslutna byggherrar har redan under 2021 påbörjat bygga sina klimatneutrala projekt, och att fler är på gång med sina. Flera andra byggaktörer vittnar om att de gjort förflyttningar i sina affärserbjudanden av produkter/tjänster.

Delresultat. Arbetsprocessen. LFM30:s Metod Klimatbudget har testats på projektnivå via klimatberäkningsstuga nyproduktion byggnader på cirka 15 projekt. I en nationell konferens i samverkan nationella färdplanen och LFM30 i juni 2021 redovisades positiva resultat därifrån. I jämförelse med kommande lagkrav, läggs cirka fem procent mertid på, men en rad värdehöjande effekter ges som motiverar detta. Därtill är LFM30:s krav cirka sju år före lagstiftning. LFM30 är först i världen med att sätta målgränsvärden för flera olika typer av byggnader och anger mer trovärdiga kriteriekrav för vad godkänd klimatkompensation är.

Reflektioner. Det har varit utmanande att testa klimatberäkningsmetoden i exempelvis klimatberäkningsstugorna där ungefär 25 olika byggaktörer deltog med 15 projekt, i samordning med coacher.

Arbetet fortlöper parallellt med att nya metoder, kriterier, och verktyg tas fram inom berörda arbetsgrupper i LFM30. Även synkning mellan olika arbetsgrupper och utskott har behövts på vägen, och fortsätter. Resultatet har hitintills upplevts som positivt.

Företagsnivå anslutna

Delresultat. Effekt hos anslutna. Det är byggherrarna som är först i värdekedjan, och de gav ett tydligt budskap vid resultatkonferensen i vilken riktning de ser framåt – i genomsnitt 29 procent förväntad minskning av CO₂e från 2020 till 2025.

Delresultat. Arbetsprocessen. Metoden har testats i samband med resultatkonferens 2021, och det regelverk som satts för nya medlemmar. Första fyra månaderna 2021 växte antal anslutna med cirka 31 stycken eller motsvarande 19 procent. Dessa har också ett krav att mäta, redovisa och kommunicera sitt resultat på samma sätt som alla tidigare medlemmar. Det är nytt och utmanande för alla. Enkla verktyg har använts, som ej är automatiserade och intuitiva, och ej optimalt användarvänliga.

Reflektioner. Det har varit utmanande att föra ut metoden till anslutna för att de ska kunna mäta och redovisa sitt klimatlöfte på företagsnivå. Det har behövts flera olika varianter av utbildningsinsatser, och individuellt stöd. Cirka 30 procent av de anslutna har fått minst en timme enskilt stöd, och löpande fått stöd genom epost/telefon.

I förhållande till arbetsinsatsen, har redovisningen av 2020 gett ett ganska gott resultat, framför allt gällande byggherrar och totalentreprenörer. Det har rapporterats in bra exempel som visar nyttan och värdet av att redovisa.

Det har varit utmanande för övriga byggaktörer att redovisa på företagsnivå, samtidigt är metoden helt ny på marknaden. Det är utmanande för dessa aktörer att ta fram och paketera klimatförbättrade affärserbjudande, som beror på olika mognadsgrad. Det är för tidigt att

bedöma delresultat, och det finns ett behov ge det mer tid. Bra exempel från aktörer visar nyttan och värdet.

Återkoppling från anslutna

Under oktober genomfördes fyra rundabordssamtal med inbjudna kontaktpersoner hos de anslutna företagen till LFM30. Nedan återges en summering av feedback på frågorna: Vad fungerade bra och dåligt? Vad har varit lätt och svårt? Vad har nyttan för de anslutna varit? Har redovisningen av LFM30: klimatlöfte hjälpt dem i deras dagliga verksamhet, i så fall hur? Har verktygen som använts hittills mött de anslutnas förväntningar? Kan utveckling av digitala verktyg för framtiden vara en bra idé för att göra arbetet och processen smidigare?

Samtalen kretsade kring webbenkäten, verktygen i form av de tre excelfilerna. För verktyget klimatbudget diskuterades de olika delarna (schabloner, gul, orange) och mer specifikt kring förbättringsmöjligheter. Syftet med samtalen var att få in ett underlag till det pågående förbättringsarbetet av redovisningsverktygen och att ge de anslutna möjlighet att lämna feedback. Se noteringar från dessa i Bilaga 2.

Bedömning, sammanfattning och slutsats

I detta avsnitt presenteras ledningens bedömning och slutsatser efter år 2020:s redovisning av klimatlöftet.

LFM30 har lyckats utarbeta, lansera och förankra LFM30:s Metod för Klimatbudget som anslutna i branschen har påbörjat implementera. Upplägget på företagsnivå, med en målstyrd process, där schabloner kan användas när egna beräkningar ännu inte finns, för att sedan byggas vidare på med egna beräknade värden, har uppskattats. Framöver blir det viktigt arbeta med frågor om kvalitetssäkring.

Verktygen behöver generellt sett bli mer intuitiva och självförklarande. Stödinsatserna som genomförts som enskilda samtal upplevde flera medlemmar var en viktig förutsättning för att kunna genomföra redovisningen och fylla i verktygen. Detta gällde de delar som berör Scope 1-3 och Klimatbudgeten. Webbenkäten upplevde medlemmarna var rätt enkel att fylla i.

En utmaning som lyftes var gränsdragningen av geografi Malmö. De anslutna har olika utgångspunkter, och bygger varierat mycket i Malmö. För riksföretagen har det varit utmanande att synka den nationella färdplanen och den lokala färdplanen.

Schablonverktyget kan förbättras avseende pedagogik för att arbetet att mäta och redovisa ska flyta på bättre. Schablonerna bedöms vara lågt satta, i det avseendet att nuläget kan vara högre än vad som först sattes. Det behöver kommuniceras ut av LFM30 när de framöver justeras med egna beräknade värden. Det sammanfattande indikatorvärdet för hela testbädd Malmö uppskattas (antal m² som testbädd är, total klimatpåverkan 2020 och möjlig klimatpåverkan/minskning till 2025).

Då testbädd Malmö av naturliga skäl ofta ej sammanfaller med anslutnas verksamhet geografiskt, bör detta område ses över för att se om det finns sätt att underlätta för de anslutna. Följaktligen exempelvis hur möjligheterna ser ut för att de anslutna redovisa för en större geografi än Malmö.

De stödinsatserna LFM30:s förening har påbörjat 2019-2021 är i linje men anslutnas feedback och det som efterfrågas framöver. Ytterligare stödinsatser i form av målgruppsanpassning till fler byggaktörstyper, och en lathundsvideo efterfrågas. Insatser som dessa kan minska resursinsatser från ledning och kansli, genom att arbetet effektiviseras. Ambitionen är att ett nytt digitalt verktyg ska hantera ”barnsjukdomar” från 2021 till 2022 och framåt.

Det har gjorts stora förflyttningar inom flera områden. De förflyttningar som bredden av anslutna har gjort, hade för enstaka anslutna eventuellt varit möjlig utan LFM30. Generellt har denna förflyttning inte varit möjlig utan LFM30. LFM30-ansluta bedöms i stora drag ha levt upp till sina klimatlöften.

BILAGA 1: ÖVERSIKT ÖVER ANSLUTNAS PLANERADE ÅTGÄRDER 2020 TILL 2025

Nedan sammanställs en bruttolista på åtgärder, som redovisades till LFM30 till maj 2021 från anslutna byggherrars och entreprenörers. Den sammanfattar vad de anslutna aktörerna avser arbeta med inom respektive delstrategi/delmål i LFM30 från 2020 till 2025. Därtill finns ytterligare åtgärder som övriga byggaktörer lyft fram. Det är ett pågående arbete att sammanställa detta.

Under hösten 2021 kommer denna lista stämmas av per LFM30 arbetsgrupp. Därefter tas ett justerat förslag på bruttolista tas fram till januari/februari 2022. Bruttolistan ska fungera som stöd för de anslutnas fortsatta interna arbete med sina handlingsplaner att nå klimatlöftet 5 år framåt, och till redovisning av klimatlöftet 2021 inför resultatkonferens i maj 2022.

DELSTRATEGI	URVAL EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER SOM TAGITS UPP
<p>1.</p> <p>Affärsmodeller, incitament & samverkan</p>	<ul style="list-style-type: none"> Egen färdplan i linje med LFM30:s, ex: övergripande affärsstrategi, affärsincitament och snabbare förflyttning, intern kompetensutveckling (ex byggtekniker, material, cirkuläritet), leverantörskedjan, rutiner, verktyg, kommunikation/marknadsföring/redovisning, konkretisering i affärsprojekt/produkter/tjänster, involvera sig i olika innovations/utvecklings/forskningsprojekt.
<p>2.</p> <p>Cirkulär ekonomi & resurseffektivitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vid nybyggnation/ombyggnation prioritera att bibehålla stomme/grund Implementering av ny målsättning om återbruk i samtliga projekt samt rutin. Återbruksinventering för tillvaratagande av befintliga material. Ex krav på återbruk av fyllnadsmassor i mark Prio återbruk (klimat, ekonomi, kvalitet, säkerhet och enkelhet), med fokus ex: tegel (och rätt murbruk), vent kanaler, kabelstegar, stålprofil, aluminiumfasad, plåtfasad, konstruktionsträ, bärlager återanvänd betong, slipers (anläggning), samtliga byggpallar (ej engångspallar). Vid ROT möbler, glaspartier Implementering av CCBuils digitala verktyg för återbruk. Dokumentering och strukturering Utvecklat koncept för återbruk (modularitet, demontering i stället för rivning vid behov av anpassning, produkter som kan återbrukas alternativt materialåtervinnas, demonteringsunderlag vid nyproduktion). Utvärdera och testa nya grundläggningsalternativ, t ex metoder för pålning Internt system för att dokumentera och logga tillgängliga restprodukter samt produkter som uppkommit vid ombyggnad/anpassning för återbruk internt. Marknadsplats, CCBuild, för återbruk. Mät och minska mängd avfall (minimera byggavfall som bränns upp eller till deponi). Måttbeställt/standardmått byggmaterial (ex via BIM/liknande) och optimerad bygglogistik. Ökad sorteringsgrad möjliggör ökad återanvändning. Återvunnet byggspill (ex isolering, emballage, trävirke, gips). Samverka med aktörer inom återanvändningsområdet för att göra det lätt att göra rätt. Möjlighet till delande i nyproduktionsprojekt
<p>3.</p> <p>Design, process och klimatberäkning</p>	<ul style="list-style-type: none"> Överväg förtäta med fler brukare/boende i befintliga byggnader – klimateffektivt. Överväg kompakt huskropp, andel glasyta och orientering (ex skuggning solceller), takoptimering (för solceller), solavskärmning för låg energiförbrukning och optimera resursanvändning. Energieffektiva täta hus, fokus olika byggdelar. Överväg synliga installationer vissa delar (design/hyresgäst och akustikkraV) Vidareutveckla byggherrens ramprogram och manual för energieffektivitet och låga CO2e från byggprocessen inkl. design, installationer, drift, flexibilitet, anpassning och demontering över tid. Vidareutveckla digitaliseringsarbetet. Ex framtagande av projektbok inom digitalisering for att koppla ihop system vid om-, till och nybyggnation. Digitaliseringsinventeringar och åtgärdsförslag Identifiera onödiga byggkomponenter

DELSTRATEGI	URVAL EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER SOM TAGITS UPP
	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatberäkning från tidiga skeden och löpande under hela projektet. Förbättringsarbete och ambition under målgränsvärde. Flexibla detaljplaner som möjliggör olika byggtekniker och byggmaterial • Optimera stomme och grund samt använd lätta utfackningsväggar och andra lättbyggnadselement där möjligt. Beräkna hållfasthet senare än 28 dygn. • Överväg systemgolv • Ekosystemtjänstanalys. Insatser kring hur utemiljö (trädplantering, biokol mm) kan främjas. Skyfallshantering/dagvattenfördröjning
<p>4.</p> <p>Klimatneutrala byggmaterial</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad andel återbrukade material, samt främja byggmaterial med lång teknisk livslängd som även åldras väl över tid. • EPD på stommaterial efterfrågas alltid. Utöka med fler kritiska materialtyper • Främja utveckling av nya/bättre material, ex i leverantörskedjan. Uteslut inget material generellt. • Återvunnet klimatförbättrad stål och klimatförbättrad betong (ex design, konstruktion, betongkvalitet, recept, transporter) är standard. Inled tidig dialog med leverantör (prefab, fabriksbetong, KL-trä) • Minimera eller exkludera material till enbart nödvändiga behov. Exempel: Markskivor av betong endast för tillgänglighet • Fortsatt arbete i inköpsprocessen för att skapa ramavtal med leverantörerna/underentreprenörerna och transportörerna och mer långsiktiga samarbeten där vi tillsammans kan arbeta för att nå våra klimatmässiga hållbarhetsmål. • "Hållbar projektering": Materialval efter klimatbelastning - använd verktyg för jämförelse mellan byggmaterialval/byggsystem val där kvalitetsfunktioner är likvärdiga. Medvetet val av isolering, olika byggdelar. Överväg bygga med mer biobaserade material, ex träreglar, isolering.

DELSTRATEGI	URVAL EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER SOM TAGITS UPP
<p>5.</p> <p>Klimatneutral förvaltning, drift och underhåll</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Återbruksinventering föranleder alltid vid hyresgästanpassningar • Återvinningshus (ej miljöhus) utifrån genomtänkt design och funktion. Alternativt installeras smarta avfallssystem. • LCC (optimera livslängd material), LCA och andra funktionskrav (ex energi) byggmaterial • Hyresgästanpassningar – arbetsprocess och minska onödig CO2e. • Gröna hyresavtal. Inspirera förvaltare (ex BRF) och brukare/hyresgäster att bli mer hållbar • Årliga mål – arbeta med KPI (ex energi, vatten) • Driftsystem (lokal & behov): Mätplan installationer (ex brukare/boendes innemiljö); utbildning driftpersonal; smart styrning. Överväg FTX som standard. Om kylmaskiner, i samspel med värmepump. • Vidareutveckling av ramprogram för nya byggnader. Energieffektiva. Solceller. Laddstoplar. Utreda spillvärme, batterilager (ex via bilpool/elbilar), bergvärme, vätgas. Klimatvänlig köldmedia • Vattenbesparande vattenmunstycken • Minska effektbehov och minska drifttider. • Endast förnyelsebar energi och grön fjärrvärme • Stegvis ökade klimatkrav. Kravställa fossilfria/utsläppsfria transporter hos alla leverantörer (ex fastighetsdrift och lokalvård). Fossilfri/utsläppsfri egen fordonsplatta inkl. andra maskiner/fordon. • Hållbara mobilitetsalternativ. Optimerad p-norm (minimera garagebehov och ej i källare då högre CO2e där) • System för biologisk mångfald • Omvärldsbevakning för att testa energieffektiva och klimatsmarta energilösningar. • Cirkulär livsstil, överväg ex: trädgårdsodling, delningsekonomi/delningsrum, mobilitetslösningar, bikupor, laddningsstationer.
<p>6.</p> <p>Klimatneutrala transporter och byggarbetsplats</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planera entreprenaden för att undvika onödig byggvärme vintertid • Arbeta i enlighet med LFM30:S förslag på klimattrappa avseende transporter och byggarbetsplats. Ex nedan. • Optimera torktider ex betong • Bygglogistik (ex samordning transporter, utred samlastning) • Kravställan på fossilfria byggarbetsplatser. Vidareutveckling av dagens kravspecificationer. • Skydd av etableringsytor som grönytor och träd/buskar under byggtiden • Grön byggel/byggvärme, mät förbrukning. Energieffektiva byggbodas/container/ arbetsmaskiner (täta, närvarostyrda, undvika direktverkande el). • Minimera fossila bränslen, öka fossilfritt (ex HVO) och utsläppsfri (elektrifiering) byggarbetsplats. Minska vattenanvändning. • Transportplan (transportväg och optimeringar) och följ upp utfall

BILAGA 2: ANTECKNINGAR RUNDBORDSSAMTAL

ÅTERKOPPLING AV REDOVISNING AV KLIMATLÖFTET

	KOMMENTARER
Generellt om Metod Klimat budget och krav företagsnivå med förenklat verktyg, excel 2020-2025	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatbudgeten upplever flera att det är den som de förstår bäst.. Den upplevs som bra. Försättningsvis handlar det om hur de anslutnatar vidare klimatbudgeten till sin egen verksamhet och sina intressenter. • Generellt positiv bild och bra modell. Bra med nuläge och 5 års plan. • Spännande fil att fylla i. Resultat förväntad förflyttning från 2020 till 2025 ger ett lågt procenttal i förväntad CPO2e minskning, kan innebära att man redan genomfört mycket av förbättringsarbetet redan. • Det goda exemplet som fanns tillgängligt att titta på upplevdes som ett bra stöd för att veta hur de anslutna själva skulle redovisa på företagsnivå. • Flera upplevde att tabellen, 1B. A1-A5 + Företagsnivå, inledningsvis var svår att fylla i, även i de fall de anslutna uppfattade sig som inlästa. Schablon siffrorna visar ett möjligt utgångsläge, men vi behöver vara försiktiga med dess användning innan vi landat i egna uppmätta egna värden. Utgångsläget kan ändras med nya mer korrekta siffror. • Ej jobbigt fylla i, men känslan via klimatberäkningsstugan var jämförelse av äpple/päron, men jämför vi alla samma sak. Vi är trygga i de siffror vi sätter i nu, men värdena blir mer och mer lika desto mer vi alla arbetar med verkliga värden. • Ganska positiv generellt, också via Klimatberäkningsstugan. En bra jämförelsegrund att jobba vidare med. Trygga med inför framtida projekt. Bättre utgångsläge. Administrativt jobbigt att hjälpa alla. Stöd via Andreas, men ej så lång tid göra, och rätt enkelt göra ändå. Bra ta del av konkurrenters info, och input i sitt egna arbete. Ödmjuk, att första gången vi alla gör det. Blir bättre o bättre. Känns bra.
Webbenkät	<ul style="list-style-type: none"> • Enkäten upplevdes enkel att fylla i, men kommentarsfält kunde bli större.
Schabloner	<ul style="list-style-type: none"> • Schabloner – bra • Mycket bra med schabloner/siffror som grund att stå på och utgå ifrån när man ej redan klimatberäknat. Det har gett förståelse och gjort det möjligt bedriva en strategi och målstyrningsarbete internt. • Låga nivåer i fördefinierade schablon värden. I övergång från schablon till egna värden, då kommer det att skilja. Viktigt titta på % förbättring vid övergång. • Intern process och LFM30 process. Bra att koppla olika schablon byggmetoder och olika processer. Ett sätt att titta på portföljnivå. Förstå storleksordningar. Mitt i processen. Använda i en tid innan vi har egna värden för alla typ av byggmetoder och byggnader. Ett värde. Det gillar vi.
Gult	<ul style="list-style-type: none"> • Gult. Det har upplevts knepigt/knöligt hur fylla i det gula. Att förstå hur formler hänger ihop och resultat.
Orange	<ul style="list-style-type: none"> • Orange. Det var litet utrymme att fylla i. • Orange. Övergripande mål i företag, svår att sammanfatta när vi gör väldigt mycket som stort företag (blev klurig). Kan vara bra att samla oss vad fokusera oss per delstrategi och visa det utåt.
Scope 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Scope 1-3. Bra för att komma igång. Efterfrågar någon form av kvalitetskontroll för att jämförbart veta hur andra fyllt i.

KOMMENTARER	
	<ul style="list-style-type: none"> • Scope 1-3. Anpassa till fabrik, fokus Malmö och gränssnitt.
Stödinsatser	<ul style="list-style-type: none"> • Det var flera som uppgav att det var nyttigt att få individuellt stöd, ca 1 h, från Andreas Holmgren • Ingen begärde ind stöd. Ngn deltog i utb tillfälle, ingen direkt kommentar. • En aktör uppgav att de anlita konsult som stöd att fylla i. Mycket detaljer. • Flera deltog på minst ett utbildningstillfälle • Förslag att en lathunds video spelas in och förklarar hur, då man lätt glömmer en genomgång efter några veckor. • Instämmer. Första sidan lätt göra själv, sen tog hjälp av entreprenadingenjör, så bra om verktyg underlättar att flera bidrar. • Lathunds video – kanske. Uppdelat per konsult, materialleverantör osv. Läsanvisning vilka delar lyssna på
Geografi Malmö och att LFM30 går före	<ul style="list-style-type: none"> • Oklart hur hantera och anpassa gränssnitt geografi Malmö, då anslutna av olika utgångspunkter kanske bygger varierat mycket i Malmö eller ej. • För riksföretag har det varit utmanande att synka den nationella färdplanen och den lokala färdplanen.
Målgruppsanpassat	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktperson ej alltid rätt att göra redovisning. Tydligare intro om vem som ska göra – vem delegera ut den till. Tydligare från början till redovisningsverktyget. Ex manual el dyl • I våras svårt fylla i när den var så bred, men också vettigt fokus på byggherre. Behov mer anpassning framåt, ej samma som konsult och materialleverantör. • Ok att fokus varit byggherre/totalentreprenör o verktyg i år. Bra med det fokuset. Vi jobbar i deras processer, ok även om mindre fokus på andra aktörer i år. Indirekt kommer det, och vi behöver vara förberedda. • EPD:er arbetar vi med. Utifrån efterfråga, så syns det i arbetet framåt. • Något svårt anpassa för testbädd Malmö ex kontor olika geografier. Ej helt anpassad
Flyt / hinder	<ul style="list-style-type: none"> • Generellt flöt ej på, ”första gången”. Ej självklart var fylla i. Vissa gränssnittsfrågor är oklara. Lathund behövs.
Kvalitetssäkring	<ul style="list-style-type: none"> • Hur kvalitetssäkrar vi siffrorna, utmanande.
Utveckling framåt	<ul style="list-style-type: none"> • Bra och intressant lyssna av. Positivt inställd. Bra att vi påbörjat arbetet. Bra och nyttigt. Utmanande. • Bra med WS feedback i oktober • IT verktyg, kan hjälpa oss • IT verktyg som kan underlätta och hantera ovan låter som en bra ide framåt att få på plats • IT lösning verkar positivt. Men det kan också var en krävande process med alla systemavgränsningsfrågor när man är lite olika. Regler/omständigheter – behov vara supertydlig först, och testa innan skarp version. Viktigt ej vara för styrd i olika verktyg för siffror. • Vi behöver vara innovativa framåt, då ny teknik behövs framåt.
Effekter	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har stor nytta av processen, då standardiserat arbetssätt. Arbetar lika. Mkt nytta. Även liknande från ett SBUF projekt om referensbyggnader, vanligaste byggsystemen. Kunskapsresa. • Punschat organisation att mäta mer • På sikt kommer detta hjälpa oss framåt. Vi ska bredda vårt språk med detta som fokus. Dela med av oss detta internt till bredden.

	KOMMENTARER
	<ul style="list-style-type: none">• En LFM30 kontaktperson sa att en effekt av LFM30 var att personen kom in i koncernledningen• Vi har haft nytta av LFM30 redovisning utifrån rapportering till byggföretagen. Samma siffror till två olika rapporter. Helheten bra.

